

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«НІЖИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу
 О.В.Литовченко
08 2022 р.

ПОРЯДОК
РОЗРОБКИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ У СФЕРІ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ
ОСВІТИ

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Цілі та зміст освітньо-професійної програми.....	
3. Структура освітньо-професійної програми.....	
4. Порядок розроблення освітньо-професійної програми.....	
Додаток 1. Тезаурус.....	
Додаток 2. Форма для складання освітньо-професійної програми	

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Порядок щодо створення, затвердження та оновлення освітньо-професійних програм у ВСП «Ніжинський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» розроблено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», наказу Міністерства освіти і науки України № 749 від 01.07.2021 р. «Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти», Порядку розгляду та затвердження стандартів фахової передвищої освіти (схвалений сектором фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 28 січня 2021 № 4) та Методичних рекомендацій розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти державної установи Науково-методичного центру вищої та фахової перед вищої освіти.

1.2 **Освітньо-професійна програма** у сфері фахової передвищої освіти – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Основою для розроблення ОПП є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності). До затвердження стандартів фахової передвищої освіти заклади фахової передвищої освіти мають керуватися підпунктом 12 пункту 2 прикінцевих та перехідних положень Закону 2745 в частині використання галузевих стандартів підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста як орієнтовних з урахуванням змін у законодавстві та вимог Національної рамки кваліфікацій. У разі відсутності стандарту підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста рекомендовано використовувати Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 № 918 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти», та відповідний стандарт вищої освіти освітнього ступеня бакалавра.

1.3 ОПП розробляють за участю зацікавлених сторін – здобувачів освіти, випускників закладів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників, роботодавців тощо. Відповідно до пункту 10 частини 5 статті Закону 2745 органи студентського самоврядування вносять пропозиції щодо змісту ОПП. При створенні ОПП мають бути визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час її реалізації.

1.4 ОПП розробляють для кожної спеціальності фахової передвищої освіти. В межах спеціальності можуть бути створені декілька ОПП (за спеціалізаціями).

1.5 Рішення про створення ОПП у межах ліцензованої спеціальності затверджує Педагогічна рада ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України». Наказом директора коледжу створюється робоча група з розробки ОПП та призначається її керівник. До її складу входять педагогічні працівники відповідної освітньої та/або професійної кваліфікації та можуть залучатися провідні фахівці з галузі та роботодавці.

Робоча група – група педагогічних працівників, які несуть відповідальність за розробку й започаткування освітньої діяльності за спеціальністю і відповідають кваліфікаційним вимогам. Реалізацію ОПП і навчальних планів здійснює група забезпечення відповідної спеціальності.

Група забезпечення спеціальності – група педагогічних працівників, для яких ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України» є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітньо-професійної програми за конкретною спеціальністю, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеними ліцензійними умовами.

1.6 Проект ОПП робоча група оприлюднює на вебсайті закладу освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження з метою отримання зауважень та пропозиції зацікавлених сторін. На засіданні циклової комісії відповідної спеціальності розглядається проект даної ОПП та вносяться пропозиції до неї, які, в свою чергу, висвітлюються та погоджуються на методичній раді відділення.

1.7 Після затвердження, робоча група разом з відповідною випусковою цикловою комісією своєчасно оприлюднює на вебсайті закладу освіти точну та достовірну інформацію про ОПП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства.

Освітньо-професійна програма використовується для:

- акредитації ОПП й інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчальних планів і робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів студентів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- внутрішнього й зовнішнього контролю якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти;
- атестації здобувачів фахової передвищої освіти з відповідних спеціальностей;

– визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації.

ОПП фахової передвищої освіти можуть бути акредитовані незалежними установами оцінювання та забезпечення якості фахової передвищої освіти, акредитованими центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

Акредитація ОПП спеціалізованої фахової передвищої освіти та інституційний аудит закладів спеціалізованої фахової передвищої освіти здійснюються з обов'язковим залученням представників відповідної сфери, які відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Положенням про акредитацію освітньо-професійних програм.

Акредитація освітньо-професійної програми – оцінювання ОПП та освітньої діяльності закладу фахової передвищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості фахової передвищої освіти.

Рішення про акредитацію вперше за кожною акредитованою ОПП приймається строком на 5 років, а при другій та наступних акредитаціях – строком на 10 років. Рішення про умовну (відкладену) акредитацію приймається строком на 1 рік. Підтвердження рішення про акредитацію можливе після отримання відповідного рішення щодо ліцензії.

Заклади фахової передвищої освіти зобов'язані повідомляти центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти про суттєві зміни в акредитованій ОПП протягом одного місяця з дня прийняття рішення про внесення таких змін. Суттєвими змінами в ОПП є зміна опису предметної області та оновлення більше ніж на 15% змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформованого у термінах результатів навчання.

1.8 Періодично, але не менше ніж раз на рік, проводиться моніторинг та перегляд ОПП. Результати моніторингу оприлюднюються на вебсайті закладу освіти.

1.9 Проект змін до ОПП випускова циклова комісія оприлюднює на вебсайті закладу освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін.

1.10 Рішення про закриття ОПП ухвалює Педагогічна рада ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України».

2. ЦІЛІ ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

2.1 ОПП має чітко сформульовані цілі, які відповідають цілям та стратегії закладу освіти та визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці.

2.2 ОПП має давати можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом фахової передвищої освіти (за наявності) за відповідною

спеціальністю з урахуванням тенденцій її розвитку, ринку праці, досвіду аналогічних національних та іноземних освітніх програм.

2.3 Обсяг ОПП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) повинен відповідати вимогам законодавства та відповідному стандарту фахової передвищої освіти (за наявності).

2.4 Зміст ОПП повинен враховувати вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності), у разі здійснення підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за дуальною формою, структура, зміст ОПП та навчальний план узгоджуються із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

2.5 В ОПП і навчальному плані необхідно передбачити практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

2.6 ОПП закладу освіти має забезпечувати не лише фахову підготовку, а й набуття здобувачами фахової передвищої освіти соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям, всебічному гармонійному розвитку особистості здобувачів освіти, їхній громадянській позиції та патріотизму, орієнтовані на підготовку громадян України до національного спротиву.

3. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

3.1 Структура ОПП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами фахової передвищої освіти освітніх компонентів в обсязі, передбаченому законодавством. **ОПП складається з:**

- титульної сторінки;
- листа-погодження ОПП;
- передмови;
- опису ОПП з відповідної спеціальності;
- переліку освітніх компонентів ОПП та структурно-логічної схеми їх послідовності;
- форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- вимог до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- вимог професійних стандартів (за наявності);
- матриці відповідності компетентностей випускника компонентам ОПП;
- матриці відповідності результатів навчання освітнім компонентам ОПП;
- матриці відповідності результатів навчання та компетентностей.

3.2 Зміст ОПП:

3.2.1 У листі погодженні ОПП зазначається інформація щодо розгляду та схвалення проєкту ОПП відповідно до нормативних документів закладу фахової передвищої освіти (дата і номер протоколів засідань відповідної циклової комісії

(методичної/педагогічної ради). За необхідності форму та кількість погоджень визначає заклад фахової перед вищої освіти самостійно.

3.2.2 У передмові зазначається інформація про стандарт фахової передвищої освіти відповідної спеціальності, на основі якого розроблено ОПП, вказується покликання на розміщення стандарту на офіційному вебсайті МОН (за наявності).

У разі відсутності стандарту фахової передвищої освіти відповідної спеціальності зазначають інформацію щодо документів, на основі яких було розроблено відповідну ОПП. Також зазначається інформація щодо голови та членів робочої групи (не менше двох осіб), які були розробниками ОПП, рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності).

Рецензентами можуть бути представники академічної спільноти (науково-педагогічні, педагогічні працівники інших закладів вищої та фахової передвищої освіти, які здійснюють педагогічну діяльність у сфері освіти, що відповідає специфіці ОПП); професійного середовища (роботодавці, представники професійних спілок та асоціацій тощо), сфера діяльності яких відповідає специфіці ОПП, що рецензується.

3.2.3 Опис ОПП з відповідної спеціальності відображає основні її риси та найсуттєвішу інформацію про неї, визначає предметну галузь, до якої вона належить, специфічні особливості, що відрізняють ОПП від інших подібних програм.

3.2.3 Перелік освітніх компонентів ОПП – назви обов'язкових і вибіркового освітніх компонентів ОПП, обсяги в кредитах ЄКТС і форми підсумкового контролю відповідно до структури навчального плану.

Структурно-логічна схема послідовності вивчення освітніх компонентів ОПП – відображення логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін та інших освітніх компонентів ОПП.

3.2.4 Інформація щодо форм атестації здобувачів фахової перед вищої освіти – вказують форми атестації здобувачів, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності, закладом фахової перед вищої освіти (за наявності) та вимоги до них, зазначають документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

3.2.5 Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти – зазначають перелік процедур, визначених закладом фахової передвищої щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП відповідно до частини 2 статті 17 Закону 2745.

3.2.6 Вимоги професійних стандартів (за наявності) – вказують повну назву Професійного стандарту, його реквізити та посилання на документ, визначають

особливості ОПП, пов'язані з наявністю Професійного стандарту (врахування під час розроблення та реалізації ОПП норм Професійного стандарту).

3.2.7. Матриця відповідності компетентностей випускника компонентам ОПП визначає компетентності, які набуває здобувач фахової передвищої освіти у разі успішного засвоєння конкретного освітнього компонента.

Інтегральна компетентність (ІК) – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо результатів навчання та/або професійної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК) – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача фахової передвищої освіти в різних галузях й для його особистісного розвитку.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК) – компетентності, які безпосередньо визначають специфіку (галузі знань/предметної області/спеціальності) ОПП й кваліфікацію випускника, забезпечують індивідуальність ОПП.

При заповненні матриці необхідно вказати:

- по горизонталі – всі закодовані обов'язкові освітні компоненти (ОК) та вибіркові компоненти (ВК);

- по вертикалі – всі загальні (ЗК) та спеціальні (СК) компетентності. На перетині знаком «+» визначається взаємозв'язок між компонентами та отриманими компетентностями. Слід урахувати, що одна й та сама компетентність може відповідати різним освітнім компонентам ОПП.

3.2.8 Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам ОПП визначає взаємозв'язок результатів навчання освітнім компонентам ОПП.

При заповненні матриці необхідно вказати:

- по горизонталі – всі закодовані обов'язкові освітні компоненти (ОК) і вибіркові компоненти (ВК);

- по вертикалі – всі результати навчання (РН). На перетині знаком «+» визначається взаємозв'язок між освітніми компонентами та результатами навчання.

3.2.9 Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей. При заповненні матриці необхідно вказати:

- по горизонталі – всі загальні (ЗК) та спеціальні (СК) компетентності;

- по вертикалі – всі результати навчання. (РН). На перетині знаком «+» визначається взаємозв'язок між загальними, спеціальними компетентностями та результатами навчання.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

4.1 Розроблення нової ОПП містить такі етапи:

- формування робочої групи (I етап);
- аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів (II етап);
- визначення профілю ОПП (III етап);
- визначення освітнього змісту ОПП та розроблення навчального плану (IV етап);
- розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення (V етап).

4.2 *I етап. Формування робочої групи.* Нова ОПП розробляється за ініціативою керівництва коледжу, відділення чи циклової комісії. Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОПП здійснюється робочими групами. Робочі групи формуються окремо за кожною ОПП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур.

До складу робочої групи входять голова та її члени (не менше двох осіб), які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи, мають відповідну спеціальність та вищу педагогічну категорію і які не входять (входили) до жодної робочої групи цього чи іншого закладу освіти в поточному семестрі. Склад робочої групи ОПП затверджується наказом директора коледжу за поданням завідувача відділення.

Для узгодження підходів щодо розроблення ОПП рекомендується до складу робочих груп відділення включати голів випускових циклових комісій. З метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОПП зацікавлених сторін рекомендується включати до складу робочої групи їх представників (роботодавців, органів студентського самоврядування, професіоналів тощо) або залучати до діяльності робочої групи в інших формах.

Очолює робочу групу її керівник, який має стаж педагогічної роботи не менше 5 років за відповідною або спорідненою до ОПП спеціальністю. Дестрокове припинення роботи й призначення нового керівника ОПП і членів робочої групи здійснюється на підставі наказу директора Коледжу.

Робочі групи виконують такі завдання:

- встановлюють актуальність ОПП;
- формують профіль ОПП;
- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначають освітні компоненти;

- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів освіти за відповідною спеціальністю;

- дають завдання іншим структурним підрозділам коледжу на розроблення навчально-методичного забезпечення ОПП;

- здійснюють аналіз відповідності ОПП Ліцензійним умовам;

- узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої ОПП;

- беруть участь у моніторингу (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють самообстеження й самооцінювання) та періодичному перегляді ОПП;

- спільно з навчально-методичним підрозділом коледжу та приймальною комісією забезпечують внесення відомостей щодо ОПП та навчальних планів до ЄДЕБО;

- здійснюють контроль за реалізацією ОПП педагогічними працівниками та цикловими комісіями коледжу.

За запитом робочої групи відповідні служби коледжу зобов'язані надати, у визначений керівником робочої групи ОПП строк, відомості, необхідні для розроблення ОПП. Координацію діяльності усіх робочих груп коледжу здійснюють завідувачі відділення.

4.3 II етап. Аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів. Аналіз актуальності ОПП полягає у встановленні суспільної потреби в ОПП, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами освіти, випускниками коледжу, роботодавцями, науковою спільнотою, професіоналами тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження. Робоча група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОПП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОПП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників. Робоча група, виходячи з прогнозованої структури ОПП, з врахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами коледжу здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

4.4 III етап. Визначення профілю ОПП полягає у визначенні загальних та спеціальних компетентностей, які повинні бути досягнуті в результаті навчання, кінцевих результатів навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів освіти та встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ЄКТС.

При формулюванні компетентностей та результатів навчання слід забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

Компетентності випускника (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні) – це загалом від 5 до 15 найважливіших компетентностей, що визначають специфіку ОПП, відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника. Основою для формулювання компетентностей ОПП є перелік компетентностей стандарту освіти за відповідною спеціальністю. Інтегральні та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій і описані за кваліфікаційними рівнями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності, як правило, поділяють на три види (в предметній області):

- знання й розуміння,
- когнітивні уміння та навички,
- практичні навички.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти й які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми (результати навчання) або окремих освітніх компонентів. При розробленні результатів навчання варто врахувати наступне:

- результати навчання характеризують те, що студент повинен продемонструвати після успішного завершення ОПП (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);

- повний набір результатів навчання виражає характерні особливості даної програми; якщо серед них є результати, характерні також і для інших програм, їх доцільно виділити окремо;

- обов'язково враховувати загальновизнані на міжнародному рівні опорні точки забезпечення якості освіти.

Формулювання результатів навчання потребує наявності спеціальних навичок і може бути успішно здійснене лише командою педагогічних працівників відповідної освітньої та/або професійної кваліфікації. Воно потребує покрокової роботи та вироблення чітких критеріїв оцінювання сформульованого результату.

Формулювання результатів навчання повинно включати п'ять основних елементів:

- активна вербальна форма (випускник продемонстрував здатність, може продемонструвати знання, демонструє спроможність);

- зазначення типу результату з навчання (знання, навички, інші компетентності);
- тематична область результату навчання: спеціальна чи загальна, предметна область, особливі навички тощо;
- очікуваний стандарт або рівень, який планується досягнути результатом навчання;
- масштаб і контекст результату навчання.

Результати навчання мають також відобразити відповідний їм тип навчальної діяльності. Тобто повинно бути відображено чи результат навчання стосується засвоєння знань чи розуміння, чи механічних навичок, чи професійного становища. Назва результату навчання містить також інформацію про очікуваний рівень вивчення: ширину, глибину, складність.

Результати навчання повинні містити узгоджений набір з 15-25 тверджень, які зазначають, що здобувач освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОПП. Перелік результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних компетентностей.

Кореляція результатів навчання компетентностям перевіряється за допомогою матриці відповідності компетентностей програмним результатам навчання за ОПП.

4.5 IV етап. Визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану.
Визначення змісту ОПП охоплює такі етапи:

- 1) складання переліку освітніх компонентів ОПП:
 - вирішення питання щодо використання модульної системи в ОПП;
 - визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля;
 - визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;
 - перевірка охоплення ключових загальних та спеціальних компетентностей;
- 2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;
- 3) розроблення робочих програм навчальних дисциплін.

На підставі компетентностей та результатів навчання робоча група:

- визначає загальний бюджет часу – обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;
- здійснює структурування результатів навчання (модулів або навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів.

Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного освітнього компоненту (модулю). Виходячи з компетентностей та

результатів навчання, робоча група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного освітнього компонента (модуля).

Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Робоча група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Перевірка охоплення ключових загальних та спеціальних компетентностей. Робоча група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також перевірити, чи всі ключові загальні та спеціальні компетентності охоплюються модулями/одинацями ОПП.

Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану. Обов'язковим є внесення робочою групою узгоджених результатів навчання до ОПП (за наявності відповідного стандарту), які відображають співвідношення навчальних дисциплін у відповідних навчальних планах підготовки фахівців. Відповідно до профілю ОПП та переліку її освітніх компонентів робоча група розробляє навчальний план.

Розроблення програм навчальних дисциплін. Програми навчальних дисциплін розробляються цикловими комісіями відповідно до вимог, розробленими в ОПП. Органи студентського самоврядування можуть надавати пропозиції та зауваження щодо змісту програм навчальних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни розробляється на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вноситись зміни. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків програми навчальних дисциплін розглядаються на засідання відповідних циклових комісій та на засіданні навчально-методичної ради відділення.

На підставі робочої програми навчальної дисципліни на поточний навчальний рік цикловими комісіями розробляється навчально-методичне забезпечення.

4.6 V етап. Розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення забезпечує робоча група, а також педагогічні працівники, які її реалізують. З метою контролю за якістю програм та їх вдосконалення проводяться різні процедури оцінювання та визнання якості ОПП: зовнішні, внутрішні й непрямі.

Для всіх ОПП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і необхідних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також бажаних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо).

Основною процедурою внутрішньої оцінки якості ОПП є самообстеження ОПП, яке може проводитися в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду, міжнародної експертизи). Залежно від цілей проведення самообстеження визначаються процедури і терміни його проведення. За рішенням завідувача відділення для проведення самообстеження ОПП і підготовки звіту призначається комісія у складі 3-5 осіб з числа педагогічних працівників, що реалізують ОПП; бажано залучення до проведення самообстеження ОПП представників ключових роботодавців, здобувачів освіти (за можливості) і її випускників.

Результати проведеного самообстеження оформлюються у формі звіту про результати самообстеження. Звіт про результати самообстеження ОПП готується членами комісії зі самообстеження і узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками; звіт повинен містити висновки про якість ОПП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОПП, модернізації ОПП і/або прийняттю інших управлінських рішень. Звіт про результати самообстеження затверджується на засіданні методичної ради коледжу на підставі рекомендацій, наданих керівником робочої групи ОПП.

Внесення в ОПП змін, що відносяться до компетенції Педагогічної ради коледжу, затверджуються на засіданні Педагогічної ради коледжу на підставі рекомендацій, наданих керівником робочої групи ОПП.

Розглянуто на засіданні Студентської ради коледжу
Протокол № 1 від 30 серпня 2022 року.

Схвалено Педагогічною радою коледжу
Протокол № 1 від 31 серпня 2022 року.

Положення введено в дію
Наказом № 88 від 31 серпня 2022 року.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ТЕЗАУРУС

Академічна мобільність у фаховій перед вищій освіті – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити дослідницьку (мистецьку, спортивну) діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Акредитація освітньо-професійної програми – оцінювання освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладу фахової передвищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості фахової передвищої освіти.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової перед вищої освіти вимогам ОПП та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача вищої освіти в різних галузях і для його особистісного розвитку.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі фахової передвищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів фахової передвищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти реалізується через індивідуальний навчальний план.

Індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньо-професійної програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії, який розробляє заклад освіти у взаємодії із здобувачем освіти.

Інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо результатів навчання та/або професійної діяльності.

Компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності – компетентності, які безпосередньо визначають специфіку (галузі знань/предметної області/спеціальності) освітньо-професійної програми й кваліфікацію випускника, забезпечують індивідуальність кожній ОПП.

Освітній компонент – складова ОПП (навчальна дисципліна, практика, курсова робота (проект), кваліфікаційна робота (проект)), спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Освітня кваліфікація – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Робоча група – група педагогічних працівників, які несуть відповідальність за розробку й започаткування освітньої діяльності за спеціальністю і відповідають кваліфікаційним вимогам.

Професійна кваліфікація – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом фахової передвищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дають змогу виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

Спеціалізація – складова спеціальності, що затверджується відповідними урядовими структурами та/або визначається закладом фахової передвищої освіти і передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів фахової перед вищої освіти

Спеціальність – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітньо-професійні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

Спеціальні компетентності – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

Стандарт фахової передвищої освіти – це сукупність вимог до освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, які є спільними для всіх ОПП у межах певного рівня освіти й спеціальності.

Стейкхолдери – фізичні та юридичні особи, зацікавлені в реалізації конкретної ОПП, пов'язані з її втіленням/реалізацією та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

Структурно-логічна схема ОПП – послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та результатів навчання.

**ФОРМА ДЛЯ СКЛАДАННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

1. Титульна сторінка
Міністерство освіти і науки України

(назва навчального закладу)

Погоджено
Педагогічною радою

(назва навчального закладу)

Протокол № __ від _____ 2022 р.

Директор
_____ (ПІБ директора)

Затверджено
Вченою радою

(назва навчального закладу)

Протокол № __ від _____ 20__ р.

Ректор
_____ (ПІБ директора)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

(Назва ОПП)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ: фаховий молодший бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: _____
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: _____
(код та найменування спеціальності)

(місто – рік написання)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

(за необхідності форму та кількість погоджень визначає заклад фахової перед
вищої освіти самостійно)

Зазначається інформація щодо розгляду та схвалення проєкту ОПП відповідно до нормативних документів закладу фахової передвищої освіти (дата і номер протоколів засідань відповідної циклової комісії (методичної/педагогічної ради))

1. ПЕРЕДМОВА

Зазначається інформація про стандарт фахової передвищої освіти відповідної спеціальності, на основі якого розроблено ОПП. Вказується покликання на розміщення стандарту на офіційному веб-сайті МОН.

У разі відсутності стандарту фахової передвищої освіти відповідної спеціальності зазначають інформацію щодо документів, на основі яких було розроблено відповідну ОПП.

Також зазначається інформація щодо голови та членів робочої групи (не менше двох осіб), які були розробниками ОПП (працюють в закладі освіти за основним місцем роботи, мають відповідну спеціальність та вищу педагогічну категорію і які не входять (входили) до жодної робочої групи цього чи іншого закладу освіти в поточному семестрі)

Розроблено робочою групою у складі: ...

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності)*:

*Рецензентами можуть бути представники академічної спільноти (науково-педагогічні, педагогічні працівники інших закладів вищої та фахової передвищої освіти, які здійснюють педагогічну діяльність у сфері освіти, що відповідає специфіці ОПП); професійного середовища (роботодавці, представники професійних спілок та асоціацій тощо), сфера діяльності яких відповідає специфіці ОПП, що рецензується.

1. Опис освітньо-професійної програми зі спеціальності _____ галузі знань _____ спеціалізація _____ (за наявності)

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу фахової передвищої освіти	
Освітньо-професійний ступінь	Вказується ступінь фахової передвищої освіти
Освітня кваліфікація	Освітня кваліфікація визначається згідно з частиною 5 статті 34 Закону України «Про освіту», частиною 2 статті 10 Закону України «Про фахову передвищу освіту» і складається з інформації про здобутий особою освітньо-професійний ступінь фахової передвищої освіти, спеціальність та спеціалізацію (за наявності), освітньо-професійну програму.
Професійна кваліфікація	Професійна кваліфікація вказується у разі присвоєння. У разі присудження професійної кваліфікації закладом фахової передвищої освіти в ОПП подають стислий опис умов і порядку її присвоєння із посиланням на відповідний Професійний стандарт, орган, що його затвердив, та/або на законодавство, міжнародні угоди.
Кваліфікація в дипломі	Вказується кваліфікація, яка зазначається у дипломі. Наприклад: освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр. спеціальність – спеціалізація – (за наявності) освітньо-професійна програма – (вказати назву)
Рівень кваліфікації згідно з Національною рамкою кваліфікацій	Освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра відповідає 5 рівню Національної рамки кваліфікацій
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Назва містить ключові слова назви спеціальності (спеціалізації). Не зазначаються слова: освітньо-професійна програма, база навчання, кваліфікація, не проставляються лапки.
Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра	Вказується обсяг ОПП фахової передвищої освіти на основі базової/повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), термін навчання (років). Наприклад: 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 10 місяців
Наявність акредитації	Вказується інформація про акредитацію ОПП (реєстраційний номер і дата акредитаційного сертифіката/рішення (сертифікатів/рішень), найменування органу органів (акредитації), період акредитації (термін дії сертифіката про акредитацію). Інформація подається у випадку наявності акредитації ОПП. У випадку, якщо програма не акредитована, вказується строк, коли передбачається акредитація ОПП. Наприклад: ОПП не акредитована. Акредитацію ОПП передбачено у _____ навчальному році або не передбачається.
Термін дії освітньо-професійної програми	Вказується термін дії ОПП до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду акредитації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	<p>Вказується рівень освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - базова середня освіта (з одночасним виконанням освітньої програми профільної середньої освіти, тривалість здобуття якої становить два роки); - повна загальна середня освіта (профільна середня освіта); - професійна (професійно-технічна) освіта (із зазначенням спеціальностей). <p>Зазначаються додаткові вимоги до рівня освіти осіб, визначені закладом фахової передвищої освіти для відповідної ОПП (у разі наявності).</p>
Мова(и) викладання	Українська
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-професійної програми	Вказується актуальна інтернет-адреса сторінки цієї ОПП та каталогу вибіркових освітніх компонентів закладу фахової передвищої освіти.
2. Мета освітньо-професійної програми	
Чітке та стисле формулювання цілей, які відповідають цілям та стратегії закладу освіти та визначаються з урахуванням позицій і потреб заінтересованих сторін, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці (в одному – двох реченнях)	
3. Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	<p>Вказуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - об'єкт(и) вивчення та/або діяльності (процеси, явища тощо або проблеми, які вивчаються); - цілі навчання (очікуване застосування набутих компетентностей); - теоретичний зміст предметної області (основні поняття, концепції, принципи, специфічні для цієї предметної області); - методи, методики та технології (якими має оволодіти здобувач фахової передвищої освіти для застосування на практиці); - інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які випускник має бути здатний застосовувати і використовувати в професійній діяльності). Вказуються особливості ОПП, які відрізняють її від інших подібних програм (необхідність спеціальної практики, стажування за кордоном, іноземна мова викладання, може вказуватися узгодженість цієї ОПП (окремих освітніх компонентів) із освітніми програмами закладів вищої освіти відповідної спеціальності, експериментальний характер ОПП тощо).
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Стисло вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт. Можливості професійної сертифікації. Наприклад: Фаховий молодший бакалавр (або фахівець) здатний займати первинні посади (орієнтовні) до професійних назв робіт за Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010» затверджено і надано чинності наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (зі змінами)) (зазначають код та професійну назву роботи) Наприклад: 3310 Вчитель початкових класів (з дипломом фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра)</p>

Академічні права випускників	Вказуються можливості для продовження навчання на рівні вищої освіти та/або у системі освіти дорослих. Наприклад: Продовження навчання за початковим (короткий цикл) або першим (бакалаврський) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Стисло (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються під час реалізації ОПП. Наприклад: студентоорієнтоване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання тощо.
Оцінювання	Зазначається стислий опис основних методів оцінювання, що забезпечують вимірювання результатів навчання за ОПП. Наприклад: екзамени, тестування, модульні контрольні роботи, захист курсової роботи (проекту), захист звіту з практики, публічний захист кваліфікаційної роботи тощо. Зазначається інформація щодо системи оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти Наприклад: оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється: за 100-бальною шкалою, 4-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») тощо.
6. Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	За основу береться опис рівня фахової передвищої освіти, наведений у статті 7 Закону 2745, та стандарт фахової передвищої освіти відповідної спеціальності та конкретизуються із урахуванням особливостей цієї ОПП.
Загальні компетентності	Вказуються: - компетентності, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності та, за наявності, визначені в професійному стандарті; - компетентності, визначені закладом фахової передвищої освіти із врахуванням особливостей даної ОПП.
Спеціальні компетентності	Вказуються: - компетентності, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності та, за наявності, визначені в професійному стандарті; - компетентності, визначені закладом фахової передвищої освіти із врахуванням особливостей ОПП. Перелік спеціальних компетентностей корелюється з описом 5 рівня Національної рамки кваліфікацій.
7. Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
Вказуються відповідно до компетентностей: - результати навчання, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності та, за наявності, професійним стандартом; - результати навчання, визначені закладом фахової передвищої освіти.	
8. Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми	
Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, залученого до реалізації ОПП з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 №1187 зі змінами, внесеними згідно з Постанови Кабінету Міністрів України №347

	від 10.06.2018 Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності».
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення, необхідного для успішної реалізації ОПП, з урахуванням її мети, особливостей та вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 зі змінами, внесеними згідно з Постанови Кабінету Міністрів України №347 від 10.05.2018 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності».
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 із змінами, внесеними згідно з Постанови Кабінету Міністрів України №347 від 10.05.2008 Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності».
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються укладені угоди про академічну мобільність
Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються укладені угоди про міжнародну академічну мобільність, про подвійне дипломування, тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання здобувачів освіти тощо
Навчання іноземних здобувачів фахової передвищої освіти (за наявності)	Умови та особливості ОПП в контексті навчання іноземних громадян

2. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ І ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИКОНАННЯ

2.1. Перелік освітніх компонентів ОПП

Код н/д	Освітні компоненти ОПП (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота тощо)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти ОПП			
Обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні компетентності			
OK1			
OK2			
...			
Обов'язкові освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності			
...			
OKn			
...			
...			
...	Атестація здобувачів фахової перед вищої освіти		
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів:			
2. Вибіркові освітні компоненти ОПП (за вибором здобувача фахової перед вищої освіти)			
Вибірковий блок 1			
BK1.1			
BK1.2			
...			
Вибірковий блок 2			
BK2.1			
BK2.2			
...			
Загальний обсяг вибірових освітніх компонентів			
Підсумкова атестація			
	Дипломне проектування/кваліфікаційний іспит		
Загальний обсяг ОПП у кредитах ЄКТС			

2.2 Структурно-логічна схема ОПП

Під час відображення структурно-логічної схеми ОПП необхідно надати короткий опис логічної послідовності вивчення освітніх компонентів. Рекомендовано наводити у вигляді схеми.

3. Форми атестації здобувачів фахової перед вищої освіти

Вказують форми атестації, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності, закладом фахової передвищої освіти (за наявності) та вимоги до них. Зазначають документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

4. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості освіти фахової перед вищої освіти

Зазначають перелік процедур, визначених закладом фахової передвищої щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП відповідно до частини 2 статті 17 Закону 2745.

